

(Ξηροκ.) Τὸ γνῶμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ.

Βόιδι σπαθᾶτο ἀγόραζε τσαὶ γάιδαρο καθούρη,
γυναῖκα κοδοκάπουλη τσαὶ γ'ρούνι μακρομούρι
(τὰ προτερήματα τῶν βοδιῶν, ὄνων, χοίρων καὶ γυναικῶν)
Πελοπν. (Ξεχώρ.)

Ἡ κόττα θέλει πίτουρα καὶ τὸ γουρούνι λάσπη
(ἐπὶ τοῦ προσιδιάζοντος ἐκάστῳ) Κεφαλλ. || Αἰνίγμ.

Μαῦρα κι ἄσπρα τὰ γουρούνια | εἰς τὴν μαρμαρένια
γούρνα
(τὰ σταφύλια) Κρήτ. (Πεδιάδ.)

Ἐνα γουρούνι εἶχαμε, | κατσιδλιγὴ τὸ λέγαμε,
ἀπ' τὴν ὁρὰ τὸ δέναμε, | νὰ μὴ δὸ πάρ' ὁ ποταμός,
νὰ μὴ δ' ἀλέσ' ὁ μύλος, | νὰ μὴ δὸ κάμη πίτερα,
νὰ μὴ δὸ φάη ὁ χοῖρος

(ἡ βελόνα) Κρήτ. (Ἄγιος Γεώργ.) || Ἄσμ.

Ἀλεσε, μύλο, ἄλεσε τῆς κούρβας τὸ κορμάκι,
τ' ἀλεύρι τρῶνε τὰ σκυλλιά καὶ τὴν πασπάλ' τὰ γ'ρούνια
Θεσσ. (Καλαμπάκ.)

Πῆγα τσαὶ 'ς τὸ Κληματάρι, | πίσσαν ἦταν τσαὶ σκοτάδι,
ἔφτακα τσαὶ 'ς τὸ Κουρούνι, | μαγερεύαν οὐλ-λοι γ'ρούνι
Εὔβ. (Κουρ.)

Ἦθελα νὰ 'συνα πηλὰ καὶ γὼ νὰ 'μαι γουρούνι,
νὰ πάω μέσα νὰ χωστῶ ἴσαμε τὸ πιγούνι
Κρήτ. (Ἀνατολ.)

Σένα σοῦ πρέπει, μάτια μου, καρέκλα καὶ μπαστούνι,
νὰ κάθῃσαι 'ς τὴν πόρτα μου, νὰ διώχνῃς τὸ γουρούνι
Κύθηρ.

Ἀι-Βασίλης ἔρχετι ἀπὸ τὴν Κισαρεία,
φέρει γουρούνια δώδικα, κατσίκια δικατρία
Θράκ. (Τσακίλ.)

Καὶ σοῦ δίναν γιὰ προικιά | ἓνα κόσκινο κουκκιά,
τὸ γουρούνι τὸ ζωνό | καὶ τ' ἀρνὶ τὸ παχουλό
(ζωνό=τὸ ἔχουν ἐγχρωμον λωρίδα ἐπὶ τοῦ δέρματος βου-
κάλ.) Πελοπν. (Ἡλ.) || Ποίημ.

Τί γελᾷς ἐσύ, γουρούνι; | Σοῦ μετράω μὲ τὸ μπαστούνι
ὅσες σέρνει ὁ Κουτσοφλέβαρος

Δ. Σολωμ., σ. 330. 3) Ὁ ἀγριόχοιρος Ἡπ. (Δίβρ. κ.ά.) Μα-
κεδ. (Ἀρέθουσ. Σταν. Σταυρ. κ.ά.) Σαμοθρ. κ.ά.: Τοῦ
βρουσούκ' εἶναι σὰν ἀγουρούν' (βρουσούκι=ἀσβός) Σταυρ.
Θά 'ναι κᾶνα γ'ρούν' κὶ θὰ μᾶς σκίσ' Δίβρ. "Οταν πᾶνάμ' 'ς
τοῦ κινήγ', βαρίναμι ἓνα γ'ρούν', δγνὸ Σταν. 4) Τὸ ζῶον
Γλομερὶς τῆς οἰκογ. τῶν Μυριαπόδων (Millepedi) Σαμοθρ.
Συνών. γουρουνακι 2, γουρουνίδα 1, γου-
ρουνίτσα 2, γουρουνομπούμπαρο, γου-
τζέλι, μαμμουρίδα, προβατῖνα. 5) Ὁ ἰχθύς
'Οξύνωτος ἡ κεντρίνη (Oxynotus centrina) τῆς οἰκογ.
τῶν Ὁξυνωτιδῶν (Oxynotidae) Κεφαλλ. Συνών. ἀχι-
νόγαττος, γουρούνι 5, γουρουνόψαρο, κεντρονί. 6) Ἡ χοιράδωσις, ὁ ἐξογκωθεὶς καὶ σκλη-
ρυθεὶς ἀδὴν τοῦ λαίμου Κρήτ. (Μεραμβ.) Γουρούνια 'χει
'ς τὸ λαιμό δου ὁ κακόμοιρος. Θηλυκά 'ναι τὰ γουρούνια δου
καὶ δὲ γιαίνου. Συνών. γουρουνακι 7, χελωνάρι. 7) Τὸ ὀπισθεν σαρκῶδες τμήμα τῆς κνήμης Χίος (Πισπιλ.):
Ἡπ-πεσεν ἀπάνω 'ς τῇφ φωτγιάν τζ' ἐκάνη τζ' ἐκκόλ-
λεσεν τὸ γουρούνι τοῦ πο'αριού της μὲ τὸ μερίν της. Συνών.
γουρουνακι 8. 8) Ἡ ῥάχης τοῦ πέλματος τοῦ ποδός,
ὁ ταρσὸς Πελοπν. (Κίτ. Μάν.): Τὸ γουρούνι τοῦ ποιδιού
(Ἡ φρ. καὶ ἐκ χειρογρ. τοῦ 18ου αἰ. ἐκ Μάνης). 9) Σιδηροῦν
ὑπόβαθρον τριγωνικοῦ πρίσματος, φέροντος ἐντομάς, κα-

ταλλήλου εἰς τὴν ὑελουργίαν Σῦρ. (Ἑρμούπ.)

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γουρούν' Θεσσ.
(Μαγνησ.) Γου'ούνια Σαμοθρ. Γ'ρούν' Μακεδ. (Μεσολακκ.)
καὶ ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γουρούνι Φοῦρν. Γουρούν'ς
Στερελλ. (Ἀράχ.)

γουρουνιά ἡ, Ἀττικ. Κύπρ. (Καλοπαναγιώτ. Μουτουλ.
Πεδουλ. Πρόδρομ. κ.ά.) Σῦρ. (Ἑρμούπ.) — Λεξ. Δημητρ.
γουρ'νιά Ἀμοργ. γ'ρουνιά Λέσβ. Σάμ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γουρούνι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ι ἄ.

1) Ὁ θῆλυς γαλαθηνὸς χοῖρος Ἀμοργ. Κύπρ. (Καλο-
παναγιώτ. Μουτουλ. Πεδουλ. Πρόδρομ. κ.ά.): *Elnda* πα-
δὰ γουρουνιά γιὰ καπύραν! (πόσον παχεῖα γουρουνοπούλα
διὰ ψήσιμον!) Κύπρ. Γιὰ νὰ κάμουμεν τὴν γουρουνιάν, πρέ-
πει ν' ἄφουμεν μὴν λαμπρατξὰν καὶ κάφη κάρβουνα πολ-λά
(νὰ κάμουμεν=νὰ ψήσωμε, λαμπρατξὰ=φωτιά) Πεδουλ.
Συνών. γουρουνοπούλα, γουρουνορουλίδα,
γουρουνοπουλίτσα, μπουζοπούλα. 2) Ἡ
ὁσμὴ τοῦ χοίρου Θεσσ. (Ἀρδάν.): Ἡ μπουμπότα εἶναι μὴ
λίπα κὶ μυρίζ' γουρ'νιάς (λίπα=λίπος). Συνών. εἰς λ. γου-
ρουνίλα. 3) Μεταφ. α) Δυσωδία, ρυπαρότης Ἀττικ.
Λέσβ. Σῦρ. (Ἑρμούπ.)—Λεξ. Δημητρ. β) Ἀπρεπὴς συμπε-
ριφορά, ἀναισχυντία Ἀττικ. Λέσβ. Σῦρ. (Ἑρμούπ.) Χίος—
Λεξ. Δημητρ.: Τί γ'ρουνιά εἶναι αὐτή! Λέσβ. Χαρά 'ς τὴ
γουρουνιά του! Σῦρ. Συνών. ἀγένεια, ἀνανθρωπιά,
ἀπανθρωπιά, ἀρκοιδιά, γαιδουριά II,
γαιδουριλίκι, γαιδουροσύνη, *γαιδουρό-
τη, γομαριά 3, γομαρίλα 2, γυφτιά 4, γυ-
φτίλα 2, γυφτιλίκι, γύφτισμα, χωριατιά,
ἀντίθ. εὐγένεια.

γουρουνιάρης ὁ, Ἡπ. (Αὐλότοπ.) Πελοπν. (Καλάβρυτ.
Λάστ.) γουρουνιάρ'ς Στερελλ. (Καρπεν. Λαμ.) γ'ρουνιάρ'ς
Ἡπ. (Ἀρτ. Δωδών.) Στερελλ. (Ναύπακτ. Παρνασσ.) γουρ'-
νιάρ'ς Θεσσ. (Μοσχολούρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.
Μύτικ. Ἀστακ. Ναύπακτ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γουρούνα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ι ἄρης.

1) Ὁ χοιροβοσκὸς Στερελλ. (Ἀκαρναν. Ἀστακ. Μυτικ.):
Οὐ Γάλ'ς εἶναι γουρ'νιάρ'ς θ'κὸς μ' Μύτικ. Συνών. γουρου-
ναρᾶς, γουρουναρῆς 1, γουρουναῖς 1, γου-
ρουνοβοσκός 1, γουρουνολόγος, γουρου-
νοτοσopάνης, ντορμπάρης, χοιροβοσκός. 2) Ὁ βόσκων τὴν γουρούναν εἰς τὴν ὁμώνυμον παιδιάν (βλ.
γουρούνα 9) ἐνθ' ἀν.: Μπαίνω γὼ γουρουνιάρης' ἐλᾶτε
νὰ παίξουμε Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Οὐ Βαγγέλ'ς τραγου-
δοῦσ' τοῦ γ'ρουνιάρ', ἓνα γουστόζ'κου τραγ'δαλ' Στερελλ.
(Παρνασσ.) || Ἄσμ.

Βρὲ γ'ρουνιάρ' κιαρατᾶ, ποῦ 'ν' ἡ γ'ρούνα ἡ μουσκούρη;
(μουσκούρη=φαϊόχρους) αὐτόθ. Συνών. εἰς λ. γουρου-
ναῖος.

γουρουνιάτικο τό, ἐνιαχ. γουρ'νιάτικο Πελοπν. (Καλά-
βρυτ.) γουρ'νιάτ'κου Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Κουνουπῖν.
Μύτικ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γουρούνι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ι ἄτικος.

1) Ἡ ἀμοιβὴ εἰς τὸν χοιροβοσκὸν Πελοπν. (Καλάβρυτ.)
2) Τὸ μίσθωμα τὸ διδόμενον εἰς ἰδιοκτήτην λιβαδίου διὰ
τὴν εἰς αὐτό βοσκὴν χοίρων Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.)

